

Met herbiciden is het op zand- en dalgronden al lastig om percelen aardappelen en bieten schoon te houden

Halvering chemie tegen onkruid eerste stap

HAN REINDSEN

Op zand- en dalgronden is het in aardappelen en bieten een hele uitdaging om het onkruid volledig mechanisch te bestrijden. Het is arbeidsintensief, duurder en de effectiviteit van de onkruidbestrijding is soms minder. De inzet van chemie met de helft verminderen, lijkt wel uitvoerbaar.

ACHTERGROND

Onderzoeks- en adviesbedrijf HLB in Wijster hield vorige week in het Drentse Witteveen een demonstratie- en discussiedag met als thema 'Nieuwe inzichten in onkruidbeheersing'. De onderliggende gedachte is onkruidbeheersing met minder chemie. 'Het beleid is gericht op halvering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in 2030', zegt adviseur Frank ter Beke van TBA Agri-consult.

Het zijn vooral gangbare akkerbouwers die interesse hebben in technieken en mogelijkheden om onkruid met minder chemie te bestrijden. 'Voor biologische bedrijven is het eigenlijk simpeler. Die willen zoveel mogelijk onkruid mechanisch weghalen, anders moeten ze wieden. Als je als gangbare akkerbouwer ervaring wilt opdoen, hoe kom je dan aan machines? Wij hebben voor de demo machines uit de omgeving kunnen gebruiken', zegt Ter Beke.

HLB legde demovelden met suikerbieten, aardappelen en granen

Bert Horsting (tweede van rechts) en Luuk Heling (tweede van links) geven uitleg bij mechanische onkruidbestrijding in aardappelen.

Foto's: Han Reindsen

aan op zand- en dalgronden. Het gaat om zandgrond in Witteveen (Midden-Drenthe) en dalgrond in Musselkanaal (Oost-Groningen). Op deze grondsoorten hebben telers te maken met een relatief hoge onkruiddruk. Zelfs met de huidige herbiciden is het al een uitdaging om de gewassen schoon te houden.

EFFECTIVITEIT

Op de demovelden vergelijken onderzoekers gangbare teelt met twee alternatieven: 50 procent besparing op herbiciden en 100 procent mechanisch bestrijden. Ook kijken ze naar verschillen tussen spitten en ecoploegen. De onderzoekers leggen gedurende het jaar de effectiviteit van de onkruidbestrijding vast en houden de hoeveelheid arbeid, gewasschade, ontwikkeling van alen en opbrengsten bij.

Het doel is uit te vinden wat de

basisvoorwaarden zijn voor goede onkruidbestrijding. Ter Beke: 'Bij mechanisatie onkruidbestrijding is de voorbereiding essentieel. Je moet vooraf de strategie bepalen. Welke perceel, welke voorvrucht, welke groenbemester gaat het om en is er wel of geen aardappelopslag. En welke machines heb je dan daarvoor nodig?'

'Schoffelen lukt altijd, onkruidbestrijding in de rij is lastiger'

De hoofdgrondbewerking heeft grote invloed op de effectiviteit van mechanische onkruidbestrijding. 'De voorkeur gaat uit naar vlak land, egaal, met goed aangedrukte en kruimelige grond', zegt Ter Beke.

'Het klinkt simpel, maar het is wel essentieel. Een eg moet in bijvoorbeeld graan niet te diep werken.'

De timing is bij mechanische onkruidbestrijding ook van groot belang, geeft Ter Beke aan. 'Je moet op tijd beginnen met eggen, in het witte dradenstadium van de onkruiden. Iedere drie tot zeven dagen moet je beslissen of je weer actie moet ondernemen.'

Op het bietenproefveld is bij 100 procent mechanisch te laat begonnen. Er is geen gebruik gemaakt van een vals zaaibed. twee keer inzet van chemie was daarom nodig. Pas bij het vierbladstadium begonnen de onderzoekers met eggen.

'We hebben een oude Zibo-eg gebruikt. Met een Treffler-eg hadden we in het tweebbladstadium voorzichtiger kunnen werken', zegt Bert Horsting van HLB. Op het demoveld groeit geen onkruid tussen de rijen,

wel wat in de rij. 'Schoffelen lukt altijd, onkruidbestrijding in de rij is lastiger.'

SCHADE BEWERKINGEN

Op de demovelden aardappelen is voor onkruidbeheersing bijna geen verschil te zien. 'In aardappelen is mechanische onkruidbestrijding makkelijker dan in bieten. Je kunt de ruggen meerdere keren aanvaarden en weer afeggen', zegt Horsting. Bij 100 procent mechanisch is het gewas wel nog iets meer open als gevolg van schade door bewerkingen.

Akkerbouwers vinden mechanische onkruidbestrijding een uitdaging. Ze hadden dit jaar te maken met nachtvorst, droogte en stuifschade. 'Je kunt in januari wel een strategie bepalen, maar de praktijk is weerbarstiger', laat een akkerbouwer weten.

Met een Treffler-eg is in het tweebbladstadium van bieten voorzichtig te werken.

Volledig mechanisch lukte dit jaar op het demoveld niet in suikerbieten.

Kunststof 'corona-stokje'

Het onderzoek-, diagnose- en adviesbureau HLB hield tijdens de bijeenkomst 'Nieuwe inzichten in onkruidbeheersing' in Witteveen rekening met de geldende coronamaatregelen van het RIVM. Vooraf aanmelden was verplicht en bij elk van de drie rondleidingen van ongeveer 1,5 uur waren maximaal tien telers aanwezig. In de bewaarschuur van akkerbouwer Horsting in Witteveen was ruimte genoeg om de stoelen 1,5 meter uit elkaar te zetten. Tijdens de bijeenkomst kregen de deelnemers een kunststof stokje van 1,5 meter om duidelijk te maken wat de noodzakelijke afstand is en om makkelijk iets aan te kunnen wijzen. Dit alles om een boete van 400 euro te voorkomen.

Type object: Gespit & (100%) mechanisch			
Datum	Bewerking	Dos.	Middel
3-apr	Gespit		
4-apr	Zaaien		Lonnka
22-apr	Sputten	0,5l	BOGT
30-apr	Sputten	0,5l	BOGT
		10 gr	Safari
		0,2l	Sumisidin Super
4-mei	Zibo Eg		
12-mei	Zibo Eg		
19-mei	Zibo Eg		
27-mei	Trefflerreg		
3-jun	Schoffelen aanaarden (Kongskilde)		
n.t.b.	Aanaarden		